

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูและนักเรียน ในโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบกนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะหาข้อสัน เเทศต่างๆ เกี่ยวกับความต้องการในการเลือกการใช้สื่อการสอนของครู และความต้องการความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของครู ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆของสื่อการสอน โดยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ
๒. สำรวจสื่อการสอนของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก
๓. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ในที่นี้ คือ แบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี ๒ ชนิด คือ
  - ๓.๑ แบบสอบถามสำหรับครู
  - ๓.๒ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน
๔. นำแบบสอบถามทั้ง ๒ ชนิด ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
๕. นำแบบทดสอบทั้ง ๒ ชนิด ไปใช้กับประชากรจริง ที่จะศึกษาแต่ละประเภท
๖. เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาศึกษา วิเคราะห์โดยอาศัยวิธีการทางสถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและฐานนิยม แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
๗. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ลักษณะของตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้มี ๒ ประเภท คือ

๑. ครูที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก จำนวนประมาณ ๘๐ คน
๒. นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ ๑,๒,๓, และ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๒๓ ของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก จำนวนประมาณ ๒๐๐ คน

การสร้างแบบสอบถาม

๑. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้
๒. ติดต่อผู้บริหารของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการสอน
๓. นำความรู้และข้อเท็จจริงจากการศึกษา ค้นคว้า มาสร้างเป็นแบบสอบถาม ๒ ชุด สำหรับใช้ในการสอบถามครู ๑ ชุด และใช้ในการสอบถามนักเรียน ๑ ชุด
๔. นำแบบสอบถามทั้ง ๒ ชุด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม
๕. นำแบบสอบถามไปทดลองกับตัวอย่างประชากร
๖. นำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น แล้วนำไปใช้จริงกับครูและนักเรียน

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะดังนี้

๑. แบบสอบถามแบบปิด (*Closed-ended Questionnaire*) เป็นแบบสอบถามที่กำหนดให้ผู้ตอบ เลือกตอบ เฉพาะข้อความที่กำหนดให้

๒. แบบสอบถามแบบเปิด (*Open-ended Questionnaire*) เป็นแบบสอบถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และทัศนคติได้

ส่วนประกอบของแบบสอบถามที่ใช้กับครู เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ

๑. ข้อเสนอแนะทั่วไปของครู

๒. ความรู้ และประสบการณ์ในสื่อการสอน

๓. ทัศนคติเห็นเกี่ยวกับการเลือก การใช้ การเก็บรักษา ตลอดจนการซ่อมแซม และวิธีการปฏิบัติเมื่อขอยืม-คืน สื่อการสอน

๔. ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

๕. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสื่อการสอน

สำหรับส่วนประกอบของแบบสอบถามที่ใช้กับนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ

๑. ข้อเสนอแนะทั่วไปของนักเรียน

๒. ความรู้และประสบการณ์ในสื่อการสอน

๓. ทัศนคติเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ ความต้องการในสื่อการสอน

๔. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสื่อการสอน

๕. ข้อเสนอแนะในการจัดหาและปรับปรุงแก้ไขสื่อการสอน

การส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปมอบให้กรมแพทย์ทหารบก แล้วจึงนำแบบสอบถามทั้งของครูและนักเรียนไปมอบให้ทางโรงเรียน ยกเว้นครูพิเศษ กับนักเรียนชั้นปีที่ ๔ ซึ่งสำเร็จแล้ว ได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ทั้งนี้แบบสอบถามแต่ละฉบับได้มีหนังสือแนะนำแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยแนบไปด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนที่โรงเรียนบางส่วน อีกส่วนหนึ่งส่งกลับทางไปรษณีย์ โดยให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ ๓ สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการทางสถิติ คือ

๑. หาค่าร้อยละ
๒. การจัดเข้าสู่วัฒนกลาง ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย และฐานนิยม

การหาค่าเฉลี่ย กำหนดให้น้ำหนักคะแนน (*Weighting*) ของคำตอบออกเป็นระดับ

ดังนี้

น้อย, มาก, พอ	=	๓	คะแนน
นานๆ ครั้ง, น้อย	=	๒	คะแนน
ไม่เคยเลย, ไม่มี, ไม่ต้องการ	=	๑	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร^๑

$$X = \frac{f_1 x_1 + f_2 x_2 + f_3 x_3}{N}$$

X	=	ค่าเฉลี่ย
X ₁	=	๓
X ₂	=	๒
X ₃	=	๑
f ₁	=	จำนวนประชากรที่ตอบ น้อย, มาก, พอ,
f ₂	=	จำนวนประชากรที่ตอบ นานๆ ครั้ง, น้อย
f ₃	=	จำนวนประชากรที่ตอบ ไม่เคยเลย, ไม่มี, ไม่ต้องการ
N	=	จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

^๑ ประคอง วรรณสุด, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๔๐.

ค่าเฉลี่ยที่ได้จะจัดระดับ ดังนี้

๓.๐๐ - ๒.๕๐	=	บ่อย, มาก, พอ
๒.๔๙ - ๑.๕๐	=	นานๆ ครั้ง, น้อย
๑.๔๙ - ๑	=	ไม่เคยเลย, ไม่มี, ไม่ต้องการ

การหาฐานนิยม จะพิจารณาจากคำถามปลายเปิด โดยเลือกคำตอบที่มีผู้ตอบมากที่สุด เป็นอันดับแรก

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปตาราง (table) และแปลความหมาย ในแต่ละตารางเป็นตอนๆ ไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย